

VÝSTAVA TÝDNE: MALÍŘ JIŘÍ MAREK SE NA SVÝCH OBRAZECH PROŠKRÁBAL AŽ KE CARAVAGGIOVI

Palimpsest se říká listům pergamenu, ze kterých někdo z úsporných důvodů seškrábal staré písmo, aby ho na stejném místě nahradil vlastním textem. Něco podobného teď dělá malíř Jiří Marek (34), jehož výstava kurátorovaná Tomášem Knoflíčkem je pod tímto pojmenováním k vidění v pražské Trafo Gallery.

Marek se narodil v Brně, léta studoval a žil v Praze, nyní ale žije a pracuje v Ostravě, kde má ateliérové zázemí v kulturním areálu Na Fráni Šrámka 5. Jeho metodu výstava nepřehlédnutelně a velmi povedeně naznačuje už svým architektonickým řešením: zdi galerie jsou na několika místech oškrábané, jako by prošly rukama památkáře, který pod aktuálním nátěrem odhalil staré vrstvy omítek. Jiří Marek takhle pracuje s vlastními obrazy. Když maluje akrylovými barvami a chce se vrátit o krok nazpátek, vezme ředidlo C6000, vymaže poslední vrstvu a začne znovu. Těmi vrstvami je ale zároveň metaforicky také naše kulturní dědictví. Mezi Markovými výjevy se totiž zčistajasna objevují detaily, které už známe z jiného podání. V Trafo Gallery tak můžeme na jednom z obrazů spatřit zsinatou hlavu *Čtenáře Dostojevského* od Emila Filly, na jiném zase typicky svalnatý trup od barokního mistra Caravaggia.

Co vlastně Jiří Marek maluje? „Jsem racionálně-systematický, postapokalyptický romantik, který rád dává prostor chaosu,“ říká v rozhovoru publikovaném v katalogu výstavy a je to výstižná autocharakteristika. Na jeho obrazech se po-

FOTO JHV

tkávají torza lidských figur se zátišími zaplněnými roztodivnými předměty, jež společně opravdu vytvářejí dojem onoho systematického chaosu. Jako v případě jednoho z jeho nejlepších obrazů na výstavě s názvem *Korekce*, na kterém je gigantická hlava proťatá jakousi technickou konstrukcí symbolizující buď zmatek v této konkrétní hlavě, anebo spíš tak nějak zmatek obecný.

Při zběžném pohledu si mohou návštěvníci a návštěvnice myslet, že je řada Markových obrazů nedodělaná, což naznačují žluté papírové pásky nalepené na plátnech. Ve skutečnosti jsou ale i tyto pracovní malířské nástroje na obrazech věrně namalované, na jednom dokonce tvoří jediné téma celé zobrazené scény. Marek se zachycovanou realitou proma-

lovává do své vnitřní krajiny, kde platí jeho vlastní pravidla. Skladbou přitom jeho figurální zátiší využívající odpadový materiál občas připomínají imaginativní postupy fotografa Ivana Pinkavy, jemuž je ostatně jeden z obrazů vystavený v Trafo Gallery dedikován.

Čerstvě vydaný katalog nabízí nejen aktuální tvorbu Jiřího Marka, ale i pohled na jeho dosavadní vývoj. Z něj vyplývá, že se očividně propracoval k malířské dokonalosti, k níž bychom u nás – vzhledem k ústřednímu tématu figura a svět kolem ní a v ní – našli srovnání leda tak u mnohem známějšího, bezmála o generaci staršího Daniela Pitína (jehož společná výstava s partnerkou Adélou Babanovou mimochodem zrovna začala v Galerii města

Plzně). To by se taky klidně mohlo vy-
škrábat někam do zdi. © *Jan H. Vitvar*

SERIÁL TÝDNE: JEN VRAŽDY